

Stichting Zelfbeschikking West-Sahara

p/a Leo Ottplaats 39, 3031 CL Rotterdam
tel. 010-2141191 e-mail liesbethdenhaan@planet.nl
Postbanknr. 9523538, t.n.v. St. Zelfbeschikking West-Sahara te Leiden
Ingeschreven bij KvK te Rotterdam onder nr. 24345432

De Stichting Zelfbeschikking West-Sahara voert campagne om het Saharaanse volk in staat te stellen zijn onvervreemdbare recht op zelfbeschikking uit te oefenen. Het Internationale Gerechtshof in Den Haag kwam in 1975 tot de uitspraak dat het volk van de toenmalige Spaanse Sahara in de gelegenheid gesteld moet worden zelf over zijn staatkundige toekomst te beslissen. De Marokkaanse invasie en daarop volgende bezetting heeft de Saharanen dit recht al meer dan 25 jaar ontnomen.

Nieuwsbrief West-Sahara nr. 4 – 10 april 2003

Tenzij anders vermeld, zijn de *Engelstalige* berichten overgenomen uit *Sahara Analysis*, de elektronische nieuwsbrief van de *Western Sahara Campaign* in Groot-Brittannië. Voor de meest actuele nieuwsberichten verwijzen wij naar de website van de *Association pour un référendum libre et régulier au Sahara occidental (ARSO)*, www.arso.org, rubriek Weekly News. Eerder verschenen nummers van de Nieuwsbrief worden op verzoek (per e-mail) toegezonden.

Actualiteit bezet gebied

Politieke gevangenen

Ali-Salem Tamek heeft zijn hongerstaking, die hij op 10 maart was begonnen, op vrijdag 21 maart beëindigd. De eisen van deze Saharaanse politiek gevangene zijn ingewilligd, en het is nu afwachten of de toezeggingen van de gevangenisdirectie van Salé (bij Rabat) deze keer wel nagekomen worden. De gevangenisdirectie heeft toegezegd:

- erop toe te zien dat de intimidaties en geweld waarvan hij het slachtoffer was van de kant van medegevangenen en bewakers stoppen;
- een onderzoek in te stellen naar de aanval (met mes) op hem op 31 januari;
- bezoek toe te staan van artsen van zijn keuze, in samenwerking met Forum Verité et Justice (Vrede en gerechtigheid);
- bezoek toe te staan van buitenlandse persoonlijkheden, op voorwaarde dat eerst een verzoek daartoe wordt ingediend;
- de mogelijkheid te onderzoeken tot bezoek op feestdagen en op zaterdagen, op voorwaarde dat een verzoek wordt ingediend met de namenlijst van de bezoekers.

Het laatste nieuws is dat zijn gezond nog altijd uitermate slecht is. Laat de Marokkaanse autoriteiten weten dat hij niet vergeten wordt, en stuur faxen naar de volgende adressen om verbetering van zijn omstandigheden te eisen en opname in het ziekenhuis:

- ministère de l'intérieur (Binnenlandse Zaken) : 0021237762056
- ministère de justice (Justitie) : 0021237730772
- ministère des affaires étrangères (Buitenlandse Zaken) : 0021237765508

Tamek zelf heeft ook morele steun hard nodig ; hij kan geschreven worden (Arabisch, Frans, Engels) op het adres :

ALI-SALEM TAMEK

n° d'ecrou 86401 Hay M n° 01 ch 43

Prison de Salé - Rabat - Marokko

Absurde straffen na politieke processen

Op 10 maart zijn opnieuw drie Saharaanse mensenrechtenactivisten - Salek Bazaid, Moussamih Baba en Bourhil Mohamed Lamine, allen evenals Tamek lid van de afdeling Sahara van de mensenrechtenorganisatie Forum Verité et Justice - veroordeeld tot 10 jaar gevangenisstraf. Zij waren op 24 september 2002 gearresteerd, in de aanloop naar de Marokkaanse parlementsverkiezingen. Het proces vond plaats onder strenge politiebewaking, met een tribune volgepakt met mensenrechtenactivisten en familieleden van Saharaanse politieke gevangenen. Spaanse advocaten die de rechtszitting bijwoonden verklaarden dat het bewijsmateriaal vervalst was en dat de ware reden van hun arrestatie en hun veroordeling gelegen is in hun politieke stellingname ten gunste van zelfbeschikking voor het Saharaanse volk en onafhankelijkheid van de West-Sahara. Tijdens de martelingen die Bazaid onderging gedurende de verhoren afgenomen door de hoofdinspecteur van politie Elaarbi Hariz, al sedert 1976 in bezet West-Sahara en berucht om zijn martelpraktijken, beet laatstgenoemde hem toe: "Je bent in mijn handen. Ik weet dat je niets te maken hebt met de dingen waarvan je wordt beschuldigd, maar ik heb met jou en je vrienden van het Forum een appeltje te schillen. Je hebt nog onlangs ontsnapt aan een celstraf van 20 jaar*, ik zal je nu er een van 15 jaar bezorgen".

Ondertussen gaan de politieke processen tegen Saharaanse activisten "gewoon" door. Ahmed Sbai is op 22 maart veroordeeld tot een gevangenisstraf van 10 jaar. De Marokkaanse rechtbank in El Ayoun achtte hem schuldig aan het verspreiden van pamfletten en Saharaanse vlaggen in El Ayoun, de hoofdstad van bezet West-Sahara. Sbai was in oktober 2002 gearresteerd.

* Bazaid werd in 1993 door een militair gerechtshof in Rabat veroordeeld tot 20 jaar celstraf wegens deelname aan een vreedzame demonstratie in Smara (bezet West-Sahara) in 1992. Geadopteerd door Amnesty International als gewetensgevangene, werd hij in 1996 vervroegd vrijgelaten.

Marokko verhindert vertrek Saharaanse delegatie naar Mensenrechtencommissie

De Marokkaanse autoriteiten hebben op 27 maart een delegatie van 14 Saharaanse mensenrechtenactivisten op het vliegveld van Casablanca verhinderd te vertrekken naar Geneve. Zij zouden daar deelnemen aan een bijeenkomst en activiteiten in het kader van de internationale campagne "Vrijheid en gerechtigheid voor de Saharaanse verdwenenen", en getuigen voor de Mensenrechtencommissie van de Verenigde Naties. Mohamed Daddach, laureaat van de Rafto Mensenrechtenprijs, maakte deel uit van de delegatie. Allen waren in het bezit van een geldig paspoort en een visum voor Zwitserland. Vliegtickets, paspoorten, videocassettes met getuigenissen en andere persoonlijke papieren zijn in beslag genomen.

Vanuit vele kanten is hiertegen geprotesteerd en is geëist dat zij al hun bezittingen terugkregen en alsnog konden vertrekken. De Stichting Zelfbeschikking West-Sahara heeft bij de Marokkaanse ambassadeur in Nederland geprotesteerd tegen deze willekeur en schending van de fundamentele vrijheid van beweging. Diverse westerse ambassades in Rabat hebben zich ermee bemoeid. Een groot aantal leden van het Europese Parlement heeft op 10 april een petitie aangeboden aan de Marokkaanse ambassadeur in Brussel, ondertekend door 116 Europarlementariërs.

Ongerijmd: Marokkaanse maffia tegen schendingen mensenrechten?

The last weekend of March saw a long-planned meeting between Saharawi human rights campaigners, and relatives of the disappeared, and European campaigners and adoption-campaign members in Geneva, organised by BIRDHSO (International Bureau for the Respect of Human Rights in Western Sahara).

Evidently alarmed at the progress being made by human rights campaigners, the Moroccan authorities did their best to wreck the weekend. As well as preventing the delegation from the occupied territories from attending, as reported above, they also organised counter-demonstrations and disruptions. The official Moroccan press agency (MAP) has presented these events as noble and popular efforts by Moroccan human rights campaigners to confront the hypocrisy of what they write as "polisario" with regard to alleged human rights abuses in the Saharawi refugee camps. The reality was somewhat different, of course. On the Friday, the BIRDHSO demonstration outside the UN outnumbered the "Moroccan Sahara" one by 3 to 1. On Friday evening, Saharawi human rights campaigners turning up to a "Moroccan Sahara"-organised meeting on "torture in Tindouf" found that they were the only people in the audience! MAP also attempts to claim the ceremony in the Garden of the Disappeared for the pro-Moroccans: the reality is that two Moroccan agents watched from a discreet distance.

As to the Saturday night public meeting, a meeting entitled "for the disappearance of Forced Disappearance in Western Sahara", a group of 10-15 pro-Moroccans turned up bent on disrupting the programme of the meeting and causing maximum confusion among members of the public. Some of the group claimed to have been tortured in the Saharawi refugee camps. Afifa Karmous of France-Libertes confirmed that her organisation would listen to all accusations; but that the reports submitted by those present consisted only of vague allegations and lengthy repetitions of the Moroccan government's position on Western Sahara. And this is no surprise when these people's activities were clearly being co-ordinated by five burly, besuited and scowling "human rights activists" – spelt m-o-r-o-c-c-a-n s-e-c-r-e-t p-o-l-i-c-e . Indeed, outside the University of Geneva lecture theatre a Saharawi ex-prisoner spotted the number 2 of a Moroccan detention centre he had been tortured in.... the man, who had been giving directions to his colleagues inside the room, took off on being confronted with his true identity. The pro-Moroccans circulated the room shouting at the speakers and at one point tried to physically grab the microphones from the panel including the representative of Amnesty International, France-Libertes and AFAPREDESA (Saharawi NGO).

The affair recalled the words of Frank Ruddy, US representative to MINURSO during the 1990s, who resigned in protest at the UN's inaction in the face of the Moroccan security forces' abuse of the voter identification process. "They behaved atrociously" he said, "these guys were the mafia". And fortunately, for all their attempts at disguise, it's never too hard to recognise the mafia when you see them.

Opnieuw activist ontvoerd

Volgens bronnen in bezet gebied (familieleden, getuigen) is opnieuw een Saharaanse mensenrechtenactivist opgepakt en ontvoerd. Het gaat om Djil El Moussaoui, die rond 14.00 uur op 8 april werd meegenomen van zijn werk. Hij is in eerste instantie naar zijn huis gebracht dat minutieus werd doorzocht, en vervolgens meegenomen naar een onbekende bestemming, in een auto met het kentekennummer 131401.

El Moussaoui is actief lid van de sectie Sahara van het Forum Waarheid en Gerechtigheid.

Marokko tegen elk plan dat voorziet in zelfbeschikking

De Veiligheidsraad heeft het mandaat van MINURSO opnieuw verlengd, en wel tot 31 mei 2003, in afwachting van de antwoorden van de partijen op het plan dat James Baker in januari tijdens zijn rondreis presenteerde. Dit nieuwe vredesplan van de VN voorziet in verkiezingen binnen een jaar ter vorming van een Autoriteit van de Westelijke Sahara (Wetgevende Vergadering en een gouverneur), en vijf jaar na ondertekening van het accord hierover het houden van een zelfbeschikkingsreferendum. Deze Wetgevende Vergadering zou samen met Marokko het gebied besturen.

Volgens het Marokkaanse dagblad "Aujourd'hui le Maroc", op zijn voorpagina van 27 maart, verwerpt Marokko het nieuwe plan. Het zou aan Polisario te veel concessies die in strijd zijn met de Marokkaanse soevereiniteit. Doorn in het oog is dat ook dit plan voorziet in een zelfbeschikkingsreferendum.

Potloodannexaties

- In het maartnummer van **AllerHande** is een kaartje was opgenomen waarop de Westelijke Sahara onderdeel uitmaakte van Marokko. Namens de Stichting Zelfbeschikking West-Sahara is een reactie gestuurd naar de redactie (via de website van Allerhande: www.ah.nl, Klantenservice), die op het volgende neerkwam.

De Westelijke Sahara staat op de lijst van zogenoemde niet-autonome gebieden van de Verenigde Naties, en Veiligheidsraad wil dat de bevolking van het gebied zich nog uitspreekt over de staatkundige toekomst die zij voor haar land wenst. De Verenigde Naties zijn ook aanwezig in het gebied om daartoe een referendum te organiseren. Spanje als voormalige koloniale mogendheid is nog altijd verantwoordelijk voor het gebied, terwijl Marokko niet is erkend als bestuurlijke mogendheid. Geen enkel land ter wereld erkent Marokkaanse soevereiniteit over de Westelijke Sahara. Er is dus

sprake van een illegale bezetting van (een deel van het grondgebied van) de Westelijke Sahara, en de autochtone bevolking wordt meedogenloos onderdrukt als ze blijk geeft van haar weerszin tegen de bezetting en haar verlangen naar onafhankelijkheid. De Saharaanse bevolking heeft ook een andere culturele identiteit dan de Marokkaanse - zij spreekt een andere taal, het Hassaniya, draagt andere kleding, maakt de veelgeprezen groene thee op een andere manier klaar.

Ten tijde van de eindredactie van dit nummer was nog geen reactie van AH bekend.

• Ook het **Studium Generale van de Universiteit van Groningen** publiceerde onlangs in een folder over lezingen over Afrika een kaart van Afrika waarop de Westelijke Sahara verkeerd stond aangeduid. Een bestuurslid van de Stichting maakte hen hierop attent. In dit geval bleek het te gaan om onoplettendheid, en de “daders” beloofden beterschap.

Mocht u foutieve kaarten aantreffen, laat u dit dan weten aan de uitgever en meldt dit bij ons. Help een halt toe te roepen aan de sluipende “potloodannexatie”.

Publicaties te bestellen

- Een prettig leesbare special van 24 bladzijden over de Westelijke Sahara is verschenen bij de *New Internationalist*, een Engels magazine over derde wereld. Alle aspecten komen aan de orde: bezet gebied en de onderdrukking, het leven in de vluchtelingenkampen, in het bevrijde gebied, de rol van de Verenigde Naties, historische feiten en kerngegevens van het gebied. De foto's, tekeningen en statistiekjes maken de interviews en reportages compleet.

Hoewel verschenen in december 1997, heeft de informatie helaas nog nauwelijks aan actualiteit ingeboet. Het referendum heeft nog altijd niet plaatsgevonden, en James Baker als speciaal vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de VN is nog altijd vergeefs bezig een vredesplan geaccepteerd te krijgen door Marokko dat een waarachtige zelfbeschikking mogelijk maakt.

Te bestellen door overmaking van minimaal € 2,00 (verzendkosten) op onze bankrekening, onder vermelding van “special NI”. Tevens te downloaden van www.newint.org

- *Lettre à mon frère marocain* is een bezielde en oprechte (Franstalige) oproep aan de Marokkaanse lezer om de vooroordelen even opzij te zetten en de kwestie van de Westelijke Sahara eens van een andere kant te bekijken. Geschreven door een groot voorvechter van de Saharaanse zaak, publicist en diplomaat, Mohamed-Fadel oud Ismail oud Es-Sweyih, en van een inleiding voorzien door Ahmed Baba Miske, een Saharaan van Mauretaanse origine en auteur van diverse boeken. Een beargumenteerde analyse waarom de Sahara niet Marokkaans is – om culturele, juridische, politieke, historische redenen.

Te bestellen door overmaking van minimaal € 2,50 (kopieer- en verzendkosten) op onze bankrekening, onder vermelding van “Lettre”. Tevens te downloaden van de website www.arso.org.

- *Report of the International Mission of Investigation in Western Sahara, 28th october to 5th november 2002* is behalve van internet te downloaden (www.france-libertes.fr) ook als papieren versie te bestellen, door overmaking van minimaal € 4,10 (kopieer- en verzendkosten) onder vermelding van “Report int. Mission”.

Impressies van een marathonloper

Op 23 februari vond de derde editie van de Sahara marathon plaats, tussen de vluchtelingenkampen in zuidwest-Algerije. Behalve een gewone marathon stond een loop van 5 of 10 km op het programma, en een ultraloop naar het meest afgelegen vluchtelingenkamp Dakhla. Het deelnemersveld kwam uit 17 verschillende landen; uit Nederland namen vijf atleten deel. Een van hen berichtte over zijn indrukken.

Hij is diep onder de indruk van hartelijkheid van de mensen die hij ontmoet, de erbarmelijke omstandigheden waaronder ze moeten leven. Het welkom bij het gastgezin is hartverwarmend. De kinderen zijn ongelooflijk dankbaar met het meegenomen speelgoed (ingezameld onder zijn collega's van werk).

Deze marathon bezorgt de lopers niet alleen een onvergetelijke ervaring, maar heeft ook een humanitair doel. De lopers hebben totaal 60.000 euro bijeengebracht en hiervan is een telefoon- en computercentrum ingericht in het vluchtelingenkamp Dakhla, dat tot dan toe geen enkele mogelijkheid tot (telecommunicatie)contact met de buitenwereld had.